

Steps to Athens - project

A new go for the West

Vi må bli bedre!

George Santayana «De som ikke husker fortiden, er dømt til å gjenta den».

Lenke: [Stoltenberg på NHOs årskonferanse - VGTV](#); 6 – 7 minutter: «Vi er frie demokratiske samfunn (...), robuste samfunn, ... en skaperkraft som langt overgår de autoritære samfunnene» 16 – 16.30 min: "Det handler ikke bare om tradisjonell forsvarsindustri, men også om teknologi, innovasjon, og alle leverandørbedriftene som er en del av det store komplekset".

Fra forord fra boken i lenke nedenfor. "Å få til forbedringskulturer er et mål for ledere som er klar over at det kan utgjøre forskjellen på "liv og død". Behovet eksisterer ikke bare i bedrifter og organisasjoner, men overalt hvor man ønsker å forbedre kunnskap og innsikt, der man ser at ting er komplekse, og at egen innsats kan spille en rolle."

Boken -skrevet av meg, inneholder forklaring på de frie samfunnenes skaperkraft. Slik det er i dag, kan den kraftig forbedres.

Her i det følgende er en historisk hendelse som knytter sammen sitatene og Stoltebergs klokskap, og som viser hva vi må passe på.

De gamle grekerne hadde et sirkulært historiesyn, som betyr at historien gjentar seg.

Det er en slags lovmessighet i hvordan kulturer og situasjoner skaper konflikter, krig, lidelse og undergang, men også fred, utvikling, og overkommelige utfordringer. Det er de samme mennesketyperne som vandrer rundt på kloden til alle tider, og som får slippe til når muligheten er der: De lure, de smarte, de sleipe, dumme, og modige, som jo er en særlig farlig kombinasjon, men også kloke, modige, kunnskapsrike, inviterende og oppofrende mennesker. For å unngå det uønskede bør man vite hva man gjør.

Vi kan med bruk av antikkens demokratiske Athen se om vi kan lære noe, om vi sammenligner de fem deltakerne med 1) Athen; USA, 2) Sparta og Theben; Russland, 3) Makedonia/ Aleksander den store; Kina, 4) allierte av Athen; Europa, og 5) Plataea; Ukraina.

Oppspillet til denne historien er Perserkrigen 490-479 [f.Kr.](#) Krigen kan for å få frem poenget sammenlignes med 2. verdenskrig. De allierte greske stater vinner, etter at store deler av Hellas er ødelagt. Athenene(USA) og Sparta(Russland) er de viktigste seierstatene. (Første slaget i denne krigen er slaget ved Marathon, der budbringeren Pheidippides ble opprinnelsen til dagens populære Marathon-løp.)

Sparta/Theben/Russland har helt forskjellig tanke sett enn demokratiske Athen/USA og allierte. Det bygger opp til konflikt, nærmest umiddelbart etter seieren. Den Peloponnesiske krig/i Europa kald krig, mellom dem begynner; 431- 404 f.Kr.. Plataea alliert i yttergrensen av Athens/USAs interesseområde, mot Theben/Russland. Plataea/Ukraina angripes og ødelegges, selv om støtte fra Athen/USA. Athenene/USA i en relativ fredelig periode av våpenhvile etter ca 15 år med krig med Sparta, angriper i hubris Syracuse på Sicilia/trusler mot Grønland/Danmark. Sparta må reagere, og krigen tiltar.

Den sterke og karismatiske og ærgjerrige Alkibiades/Donald Trump er mannen som overbeviser athenerne til krig, med blendende tale om athenernes storhet/MAGA, og om at de kan bli enda mektigere. Det er likevel folket som alltid demokratisk avgjør -ikke- forhindrer dette. Tilliten til den store beskytter Athen, ødelegges. Athen er et polarisert samfunn mellom dem som har vært for krigen, og dem som har vært i mot. Ytringsfriheten og saklighet har (og har hatt) dårlige kår. Dårlig utdanning, og polariserende retorikk i politikk og debatt/i byen/sosiale medier og media.

"... vi skal enten bli herskere, som vi ganske lett kanskje blir, av hele Hellas ved makt over de sicilianske hellenere, eller vi skal i alle tilfelle ødelegge syracuserne, ..." Alkibiades[1]

Athen angriper, massakrerer og ødelegger noen stater som var allierte, og som ønsker å være nøytrale. Greske bystater mister nå for alvor tilliten til sin demokratiske beskytter, som er blitt et morderisk demokrati, sett i forhold til den athenske gullalder få tiår tidligere.

Athen taper etter 27 år i 404 [f.Kr.](#) Etter dette mindre kriger mellom bystatene med skiftende allianser. Så, i maktvakuemet, og med svekkede greske bystater og svake allianser angriper kong Filip II av Makedonia.

Makedonerne vinner over Athen og Theben i slaget ved Khaironeia 338 [f.Kr.](#) Hele Hellas blir kongedømme under Alexander den store, og Hellenismen tar til. Det går over 2000- år før verden igjen ser lyset av demokratiet. I mellomtiden keiserdømme/Romerriket, religiøs dogmatisme, og ottomansk rike.

Grekerne kan fremdeles lære oss mye, og Stoltenberg sier at vi må bli bedre, og klare oss selv. Vi må ikke tro at historien slik vil gjenta seg, men kjenne den for å forebygge feil, slik også Stoltenberg vektlegger; 10.30 – 12.50 minutter.

Vi bør forstå at vi nå går inn i en ny tid der fremtiden krever at vi blir bedre på alt, egentlig. Vi -som europeisk kultur og demokratiet, må vite hvordan vi skal bli best på utvikling, og at hemmeligheten til dette ligger i å vite hvordan man lærer. Vi må få sterke og gode skoler som ikke tolererer mobbing, da den er tyrannisk, og vår lærdom må bli hvordan skape gode utviklingskulturer.

Under er utdrag fra boken [Om å Tenke](#) fra 2021/22 side 71. Det er en bok som inneholder kultur og tenkningshistorie fra antikken til i dag, men lenker til steder og mer info, og mine egne refleksjoner. Vil du dukke enda dypere i selve tenkningen om læring, kommunikasjon og utvikling, sa kan du lese denne: [Søk - "Ytring, Forbedring og Utvikling" - Norli Bokhandel](#)[Ytring, Forbedring og Utvikling.](#)

«Athenerne hørte mest på Alkibiades. Er dette relevant i dag? Den kalde krigen er over for tiår siden, men det er bygget opp en ny spenning mellom øst og vest. Nå er det krig i Ukraina. Det er også en pågående økende økonomisk og militær spenning mellom USA/Vesten og Kina. Verdens fremtid settes på spill. Europas og verdens borgere ønsker en ting; fred.»

---

[1] Thukydides "The History of the Pelopponesian War" 6. bok/kap, s. 6. The internet Classics Archive.«De som ikke husker fortiden, er dømt til å gjenta den».